

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5C/107/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206401
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:1113206401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudcom Mgr. Jurajom Lukáčom v právnej veci žalobcu: Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 1/A, IČO: 31 338 976, proti žalovanému: V. I. Š., T. XX. XX. XXXX, H. D. W. I., K. XXX/X, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 1.859,46 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 199,76 eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zostávajúcej časti sa žaloba z a m i e t a .

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 87,64 eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 25. 02. 2013, postúpenou Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 22. 01. 2014, sa žalobca domáhal voči žalovanému splnenia povinnosti zaplatiť sumu 829,85 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že v zmysle Zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách žalobca vedie žalovanému účet majiteľa cenných papierov (§ 99 a § 105 citovaného zákona). Službu „CD-55-vedenie účtu majiteľa“ poskytuje žalobca žalovanému v zmysle § 99 ods. 8 zákona za odplatu. Cena služby je vypočítaná v zmysle cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR v znení neskorších dodatkov, ktorý bol schválený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Na základe uvedeného fakturoval žalobca žalovanému poplatok za vedenie účtu majiteľa - služba „CD-55“, a to za rok 2008 v súlade s cenníkom v znení dodatku platnom ku dňu vystavenia faktúry. Žalovaný vyššie uvedenú faktúru neuhradil.

Písomným podaním, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 08. 11. 2013 žalobca navrhol pripustiť zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.859,46 eur a nahradiť mu trovy konania. Žalobca okrem nedoplatku za vedenie účtu majiteľa za rok 2008 eviduje voči žalovanému aj nedoplatok za vedenie účtu majiteľa za rok 2009 a 2010. Na základe poskytnutia uvedených služieb vystavil veriteľ za rok 2009 faktúru č. 9000002475 vo výške 829,85 eur, splatnú dňa 15. 02. 2010 a za rok 2010 faktúru č. 1000001187 vo výške 200,- eur, splatnú dňa 28. 02. 2011, žalobca eviduje za vedenie účtu majiteľa za rok 2010 nedoplatok vo výške 199,76 eur. Výsledky doterajšieho konania môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu a vecná príslušnosť ostáva nezmenená.

Platobným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 13. 03. 2014, č. konania 9Ro/26/2014 - 34 súd uložil žalovanému, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi sumu 1.859,46 eur a nahradil trovy konania vo výške 111,50 eur alebo aby v tej istej lehote podal odpor na tomto súde.

Proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odpor. V odpore proti platobnému rozkazu vzniesol námietku premlčania pri pohľadávkach za roky 2008 a 2009 - suma 1.659,70 eur a za rok 2010 - suma 199,76 eur. Premlčacia doba je 3 - ročná alebo 2 - ročná podľa posúdenia charakteru nároku. Pokiaľ ide o prvé dve zložky nároku - cena za vedenie účtu za roky 2008 a 2009 vo výške 1.659,70 eur, nárok je premlčaný aj pri 3 - ročnej premlčacej dobe. Zákon č. 566/2001 Z. z. neobsahuje inú právnu úpravu odplaty ani neobsahuje odkaz na právnu normu nižšej právnej sily, ktorá by to mala upraviť. Neexistuje všeobecne záväzná úprava spôsobu výpočtu a výšky odplaty, čas a spôsob jej uplatnenia. Z povahy nároku (nepretržité vedenie účtov) je zrejmé, že nárok na odplatu vzniká za každý deň vedenia účtu. Žalobca mohol uplatniť vždy každý nasledujúci deň za vedenie účtu za deň predchádzajúci. Nárok na odplatu za rok 2008 uplatnil žalobca návrhom, ktorý došiel na súd 25. 02. 2013 a nárok na odplatu za roky 2009, 2010 uplatnil zmeneným návrhom, ktorý došiel na súd 08. 11. 2013, z toho vyplýva, že nároky do 08. 11. 2010 sú premlčané pri uplatnení 3 - ročnej premlčacej doby alebo do 08. 11. 2011 pri uplatnení 2 - ročnej premlčacej doby. Z hľadiska premlčania môže byť akceptovaný nárok žalobcu maximálne za dobu od 09. 11. 2010 do 31. 12. 2010 (ak by súd vychádzal z 3 - ročnej premlčacej doby). Z celkovej sumy 199,76 eur je v tejto dobe adekvátna pomerná suma 29,53 eur ($196,97 / 365 \times 54$ dní). Žalovaný poukázal na to, že niektoré činnosti vykonával žalobca bezplatne a niektoré odplatne. Zákon neobsahuje výšku ani spôsob výpočtu odmeny za vedenie účtu. V bankovom sektore sú rôzne prístupy k tejto otázke a v rámci spotrebiteľského práva sa poplatky za vedenie účtu neakceptujú vôbec. Žalovaný teda nemal ani právny dôvod ani možnosť platiť akúkoľvek cenu za vedenie účtu bez uplatnenia a fakturovania zo strany žalobcu. Legálnosť a legitimita cenníka CDCP SR je sporná. Poukázal na interný cenník z 26. 01. 2007, ktorý v čl. I bodoch 3 a 4 upravuje pravidlá uplatňovania nárokov. Nie je zrejmé, či bod 4 je len pokračovaním a doplnením bodu 3, ktorý sa týka služieb na základe zmluvy, pričom sporný nárok sa odvíja priamo zo zákona. Ak akceptuje bod 4 aj na svoj prípad, tak aj cenník žalobcu predpokladá, že platba za vykonanie služieb sa vykonáva na základe vystavenej faktúry. Z čl. VI cenníka nevyplýva, či tam uvedený poplatok je cena za dobu kalendárneho alebo bežného roka vedenia účtu. Aj z cenníkov v jednotlivých zneniach je zrejmé, že aj výpočet odplaty je potrebné robiť podľa jednotlivých mesiacov a výšky objemu cenných papierov v nich. Cenník zo dňa 04. 11. 2009 v čl. VI bod 2 až 4 rozoberá, že poplatok je potrebné rozlišovať za jednotlivé mesiace podľa výšky objemu cenných papierov. Aj to nasvedčuje tomu, že nejde o paušálny poplatok za jeden kalendárny rok. Platilo by to iba v prípade, keby išlo o paušálny poplatok za vedenie účtu bez ohľadu na objem cenných papierov. Aj pri zohľadnení interného predpisu žalobcu je zrejmé, že nárok je premlčaný podľa vyššie uvedeného posúdenia. Bolo na žalobcov, aby si svoje nároky za každý jednotlivý deň či mesiac uplatňovali včas. Ak by aj súd vychádzal z toho, že splatným obdobím je rok, a to rok kalendárny (bez opory v zákone), nároky za každý rok si mohol uplatniť vždy už v prvý deň nasledujúceho kalendárneho roka a nároky za roky 2008 a 2009 by boli premlčané. Z nasledujúcich bodov vyplýva aj to, že zmluvný či zákonný nárok žalobcu je sporný a možno uvažovať iba o prípadnom bezdôvodnom obohatení klientov a tomuto inštitútu zodpovedá aj 2 - ročná premlčacia doba. Odpor proti platobnému rozkazu odôvodnil aj rozporom so zákonom, resp. Ústavou SR, pokiaľ ide o kompetenciu a spôsob určovania výšky odplaty za vedenie účtu (cenník žalobcu). Činnosť žalobcu je upravená zákonom. Žalobca je štátnou akciovou spoločnosťou a mnohé jeho činnosti sú vykonávané výlučne žalobcom. Niektoré činnosti by pritom mohli vykonávať napr. komerčné banky, ktoré by boli v trhovom prostredí. Klienti a teda aj žalovaný by sa mohli pri výbere banky rozhodovať aj na základe cien za poskytované služby. Za uvedených okolností, ak štát zákonom určitú činnosť zmonopolizuje a občania sú nútení a odkázaní len na služby žalobcu, je potrebné vychádzať z ústavnej zásady, že nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá a že povinnosti možno ukladať a vymáhať len na základe zákona. Zákon síce upravuje postavenie žalobcu ako výlučné, ale nijakým spôsobom neupravuje spôsoby výpočtu ceny, maximálnu výšku ceny, či inú reguláciu ceny. Žalovaný spochybňuje kompetenciu žalobcu jednostranne, záväzne a ľubovoľne upravovať cenu za poskytnuté služby. Za takýchto okolností možno uvažovať len o primeranej odmene za vedenie účtu, pričom je potrebné vychádzať z pravidiel napr. v bankovom sektore. V porovnaní týchto cien už na prvý pohľad neprimerane zvýhodňuje žalobcu. Ak teda súd chce akceptovať nárok žalobcu na odmenu za službu, tak len v primeranej a adekvátnej výške a na základe pravidiel bezdôvodného obohatenia. Toto posúdenie sa týka prinajmenšom rokov 2008 a 2009. Odpor proti platobnému rozkazu

odôvodnil aj pre rozpor s dobrými mravmi, pokiaľ ide o absolútne neprijateľnú výšku odplaty za vedenie účtu za roky 2008 a 2009. Ak aj akceptuje nárok žalobcu na to, že za určitú službu má nárok na odmenu a akceptuje to, že ide o druh služby, za ktorý odmena patrí (vedenie účtu), tak roky 2008 a 2009 boli absolútnou svojvôľou žalobcu. Prvý cenník na stránke žalobcu je z 26. 01. 2007, v ktorom je uvedená maximálna cena 2.000,- Sk pod položkou CD-55-vedenie účtu majiteľa. Dokonca v čl. X v bodoch 2 a 3 je vedenie účtu za dobu od 01. 02. 2007 do 30. 06. 2007 bezodplatné a od 01. 07. 2007 do 31. 12. 2007 naďalej bezodplatné pre majiteľov s objemom cenných papierov nižším ako 200.000,- Sk. Dodatkom č. 3 zo dňa 10. 01. 2008 bola maximálna cena za vedenie účtu zvýšená na neuveriteľných 25.000,- Sk, podľa návrhu žalobcu dokonca aj spätne od 01. 01. 2008 do 10. 01. 2008. Nový cenník zo dňa 15. 12. 2008 účinný od 01. 01. 2009 opätovne stanovil cenu na 25.000,- Sk. Až cenník zo 04. 11. 2009 účinný od 01. 01. 2010 stanovil cenu na 0,055 % z objemu cenných papierov min. 10,- eur a max. 200,- eur. Neskoršie cenníky a ich dodatky vždy vychádzali z percentnej sadzby z objemu cenných papierov a sadzba sa už zásadne nemenila. Len v súvislosti s DPH sa sadzba neskôr nepatrne znížila (0,045 % tak, aby maximálna cena zostala 200,- eur, ale vrátane DPH). Tvorba cenníkov vykazovala tieto sporné skutočnosti: 1. Spôsob výpočtu ceny a výška ceny: do 10. 01. 2008 bola cena odstupňovaná podľa objemu cenných papierov a max. výška bola stanovená na 2.000,- Sk. Išlo o adekvátny a korektný prístup. V rokoch 2008 a 2009 došlo k excesu, keď absolútne neprimerane maximálna cena stúpila na 25.000,- Sk. Od roku 2010 došlo k zavedeniu percentnej sadzby v závislosti od objemu cenných papierov. Maximálna výška bola podstatným spôsobom znížená, aj keď stále na 3 - násobok úrovne z roku 2007. Z uvedeného vyplýva, že monopolný poskytovateľ zriadený zákonom ceny určuje netransparentne, neočakávane, neprimerane a svojvoľne. Nie je možné akceptovať exces z roku 2008 a 2009. Za tieto roky, teda za spravodlivú cenu v maximálnej sadzbe možno považovať 2.000,- Sk, resp. 66,38 eur. Až od roku 2010 vykazuje spôsob určenia ceny korektný a predvídateľný postup, akurát že maximálna výška je stále neprimeraná. 2. Čas prijatia cenníka vo väzbe na jeho účinnosť: Dodatok č. 3 k cenníku z 26. 01. 2007 je prijatý 07. 01. alebo 08. 01. 2008, účinný má byť 10. 01. 2008 so spätnou účinnosťou od 01. 01. 2008. Neskoršie cenníky boli prijímané s okamžitou účinnosťou, čo je neprijateľné. Nie je ani zrejmé, kedy bol cenník ako jediný zdroj informácií publikovaný v tom ktorom roku na internete. Ak nepozná klient, koľko ho bude stáť, ani sa nemôže rozhodnúť, či takýto spôsob služieb vôbec využije a nezmení svoje dispozície s cennými papiermi, aby sa plateniu služby vyhol. Ďalším z dôvodov podania odporu je rozpor so spotrebiteľským právom, pokiaľ ide o spôsob určovania výšky prinajmenšom v rokoch 2008 a 2009. Vzťahy žalovaného ako klienta žalobcu vykazujú všetky znaky dodávateľa a spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka a ostatných predpisov spotrebiteľského práva. Vo všeobecnosti je cena vylúčená z prieskumu z hľadiska neprijateľných zmluvných podmienok, lenže v danom prípade cena nie je predmetom žiadnej zmluvy a jednostranne a bez zákonného podkladu je určená žalobcom. Ide o absolútny rozpor s postavením spotrebiteľa, aby na cenu nemal žiaden vplyv, aby sa o nej nedozvedel dopredu a aby mu bola fakturovaná s odstupom rokov pochybným spôsobom. Takémuto stavu a postupu nemožno poskytnúť ochranu a naopak je potrebné prihliadnuť na to, že postavenie spotrebiteľa je chránené viac. Hodnota majetku cenných papierov na posúdenie veci nemá žiaden vplyv, teda či je veľká alebo minimálne alebo žiadna. K splatnosti nárokov uviedol, že do roku 2013 nemal vedomosť o žiadnej povinnosti žalobcovi niečo uhrádzať, resp. že je splatná nejaká jeho pohľadávka. Prvú vedomosť získal na základe e-mailovej komunikácie, keď mu žalobca listom zo dňa 06. 02. 2013 oznámil, že eviduje voči nemu pohľadávku, lebo splatnosť nastala 28. 02. 2009 a že vyzýva žalovaného, aby sumu dodatočne uhradil. Žalovaný nemá vedomosť o žiadnej doručenej faktúre a otvorene priznáva túto e-mailovú komunikáciu. Tým chce potvrdiť, že má na mysli akúkoľvek vedomosť, teda aj na základe e-mailovej komunikácie alebo obyčajnej poštovej zásielky. Je ďaleko od toho, aby si plnil povinnosti len na základe faktúr doručených mu do vlastných rúk. So žalobcom komunikoval, žiadal od neho vysvetlenie, ale ničím ho nepresvedčil, že až v roku 2013 začal dodatočne riešiť svoje problémy. Na neskoršej korešpondencii po roku 2008 uvádzal žalobca jeho pôvodnú adresu (zmenu adresy žalovaný oznámil), preto má pocit, že ak na faktúre z roku 2008 je uvedená jeho aktuálna adresa, tak faktúru antidatoval. Podotkol, že nie je možné, aby mu niečo opakovane nebolo doručené. Býva v rovnakom objekte ako je sídlo spoločnosti QUILTEX a.s. Na preberanie pošty má plnú moc kolega, ktorý to denne činí aj pre spoločnosť. Žalobca nepostupuje korektne. Veci rieši spätne, ceny za vedenie účtu v rokoch 2008 a 2009 nezodpovedali poskytnutej službe, služba bola duplicitná, faktúry neboli schopní doručiť, zrejme boli vyprodukované so spätnou platnosťou. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Žalobca v písomnom vyjadrení, doručenom súdu dňa 14. 07. 2014 uviedol, že dňa 25. 04. 1993 bol Strediskom cenných papierov SR, a.s. zriadený účet majiteľa cenných papierov vedených na meno I. Š..

Právny vzťah medzi žalovaným a SCP vznikol v zmysle ust. § 56 Zákona č. 600/1992 Z. z. SCP zriadilo účet majiteľa pre žalovaného z dôvodu, že sa stal majiteľom zaknihovaných cenných papierov na základe privatizácie. V súčasnosti (ako v rokoch 2008 až 2010) žalobca eviduje zaknihované cenné papiere v zmysle § 99 a § 105 Zákona č. 566/2001 Z. z. Spätný výpis z účtu majiteľa cenných papierov k 31. 12. 2008, 2009, 2010, výpisy z účtu za rok 2009 a 2010 sú dôkazom existencie právneho vzťahu medzi žalovaným a žalobcom v rokoch 2008 až 2010. Z uvedených dokladov je zrejmé, že v predmetných rokoch žalobca evidoval na účte žalovaného cenné papiere. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov. V roku 2004 došlo k zmene, kedy CDCP nadviazal na činnosť predošlého SCP v zmysle zákona o cenných papieroch. V predmetných rokoch 2008 až 2010 viedol žalobca žalovanému účet. Nesúlad medzi číselným označením účtu vznikol v dôsledku splnenia povinnosti žalobcu na základe novely zákona o cenných papieroch č. 209/2007 Z. z. ust. § 173g ZoCP. Právny vzťah medzi účastníkmi konania sa spravuje ustanoveniami zákona o cenných papieroch a v neupravených otázkach Obchodným zákonníkom, teda v tomto prípade ide o obchodnoprávny vzťah. Tento právny názor zastáva aj Okresný súd Spišská Nová Ves v skutkovo a právne obdobnej veci (rozsudok zo dňa 22. 01. 2014 sp. zn. 9C/301/2013), ako aj ďalšie okresné sudy. Podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku právneho vzťahu, a to konkrétne ust. § 58 ods. 5 Zákona č. 600/1992 Z. z. sa právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom spravoval týmto zákonom a obchodným zákonníkom. Rovnako v súčasnosti majú za to, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu majiteľa cenných papierov medzi CDCP a klientmi, ktorým vedie účty spravuje zákon o cenných papieroch a v otázkach ním neupravených tento právny vzťah spravuje ustanoveniami obchodného zákonníka v súlade s ust. § 261 ods. 6 písm. c/ Obchodného zákonníka. Rovnako podľa § 105 zákona sa vzťah medzi členom a majiteľom účtu výslovne spravuje ZoCP a ObZ. Uvedené ustanovenie rovnako určuje ObZ ako rozhodný predpis pre úpravu vzťahov medzi CDCP a členmi. Napriek absencii výslovného zákonného určenia rozhodného predpisu, ktorým sa spravujú vzťahy súvisiace s vedením účtu majiteľa medzi CDCP a klientmi, ak tento klient nie je členom, žalobca má za to, že tieto právne vzťahy sa spravujú ZoCP a v neupravených otázkach ObZ. V oboch prípadoch, kedy je účet vedený či už v CDCP alebo u člena, ide o vedenie účtu v súlade s § 105. Je teda zrejmé, že v oboch prípadoch ide o rovnaký právny vzťah, ktorý je potrebné aplikovať ustanoveniami toho istého zákona, a teda ZoCP a ObZ. Ust. § 4 ods. 1 ZoCP vymedzuje, kto môže byť členom Centrálného depozitára, medzi tieto subjekty patrí aj iný Centrálny depozitár. Vzhľadom na vyššie uvedené si žalobca uplatnil nárok na úhradu dlžných nedoplatkov pred uplynutím premlčacej doby, ktorá začala plynúť od splatnosti vystavených faktúr za vedenie účtu majiteľa. V zmysle ust. § 99 ZoCP žalobca eviduje zaknihované cenné papiere a uvedenú činnosť vykonáva za odplatu v zmysle ust. § 99 ods. 8 ZoCP. V príslušnom roku 2008 až 2010 žalobca naďalej viedol žalovanému účet, na ktorom evidoval cenné papiere, z tohto dôvodu mu fakturoval poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov. Cena služby CD-55 bola vypočítaná v zmysle platného a riadne schváleného cenníka CDCP v znení neskorších dodatkov v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi za príslušný rok. Cenník je schvaľovaný dozornou radou žalobcu v zmysle prevádzkového poriadku, ktorý je podľa ust. § 103 ZoCP schvaľovaný Národnou bankou Slovenska. ZoCP v predmetnom období upravoval a naďalej upravuje tvorbu cenníka za poskytovanie služieb CDCP, a to najmä konštituovaním spôsobu tvorby prevádzkového poriadku. Podľa ust. § 103 ods. 6 ZoCP je prevádzkový poriadok záväzný pre centrálny depozitár, právnické osoby a fyzické osoby, ktorým centrálny depozitár zriadil účty majiteľov podľa § 105 a § 164. Nie je sporné, že cenník, na základe ktorého CDCP určuje výšku poplatkov za služby, vzniká podľa postupu schváleného v súlade s ust. § 103 ods. 3 ZoCP Národnou bankou Slovenska. Cenník môže CDCP vyhotoviť výlučne v prípade, pokiaľ postupuje podľa poriadku schváleného T. právoplatným rozhodnutím, pretože výlučne T. je v súlade so zákonom orgánom dohľadu nad činnosťou CDCP. Výška poplatku bola stanovená v závislosti od objemu cenných papierov evidovaných na účte majiteľa v rozhodnom období. Pri stanovení výšky objemu cenných papierov vychádza CDCP z menovitej hodnoty cenných papierov a počtu cenných papierov. Ide o objektívne kritériá, ktoré sú CDCP známe, nakoľko tieto údaje sú evidované v evidencii. Uvedené údaje sú uvedené aj v spätných výpisoch, ako aj v výpisov z účtu, ktoré tvoria prílohu faktúry. Výška poplatku za vedenie účtu majiteľa za konkrétny rok nie je stanovená paušálne, ale v závislosti od objemu cenných papierov na účte v jednotlivých kalendárnych mesiacoch. Priemerný mesačný objem cenných papierov na účte žalovaného sa v príslušných rokoch nemenil. Pri vystavení faktúry postupoval žalobca v súlade so zákonom o dani z pridanej hodnoty. Ust. § 71 uvedeného zákona ukladá platiteľovi dane povinnosť vystaviť faktúru najneskôr do 15 dní od vzniku daňovej povinnosti. Pri vystavení faktúry, ako aj určení dátumu splatnosti žalobca neporušil žiadne platné právne predpisy. CDCP zasiela každoročne faktúry vystavené za vedenie účtu majiteľa klientom začiatkom nasledujúceho roka na adresy evidované v CDCP v súvislosti s vedením účtu. Spolu s faktúrami sú klientom zasielané

prehľady o ich poplatkoch za vedenie účtu od roku 2008. Žalovaný v podanom odpore odkazuje na právnu úpravu ochrany spotrebiteľa, s uvedeným zdôvodnením žalobca nesúhlasí. Je potrebné uviesť, že tento vzťah vyplýva priamo zo zákona a nie na základe zmluvy, ktorá sa v tomto prípade nevyžaduje a nebola nikdy uzavretá. Je zrejmé, že žalovaný ako každý majiteľ cenných papierov týmito disponoval za účelom dosiahnutia zisku a teda zvyšovania svojho majetku. Cenné papiere predstavujú majetkové právo ich majiteľa, ktorý s nimi môže na základe svojho rozhodnutia disponovať. Žalovaný nadobudol cenné papiere svojou aktívnou činnosťou za účelom investície, a teda za účelom dosiahnutia zisku. Je potrebné zaoberať sa účelom vlastníctva predmetných cenných papierov, nakoľko neexistuje iné ako obchodnoprávne využitie cenného papiera. Pre doplnenie je potrebné uviesť, že žalovaný sa mohol rozhodnúť, či bude mať účet majiteľa vedený v CDCP alebo u niektorého z členov CDCP, ktorí poskytujú službu vedenia účtu majiteľa samostatne a poplatky fakturujú podľa vlastného cenníka. Členovia CDCP sú oprávnení viesť účty majiteľa podľa ZoCP. Vzhľadom na vyššie uvedené vyjadrenie v roku 2008 až 2010 žalobca viedol žalovanému účet majiteľa cenných papierov v zmysle ust. § 105 ZoCP a na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov podľa § 99 ZoCP. Žalobca si plnil svoju zákonnú povinnosť, keď v uvedených rokoch viedol žalovanému účet majiteľa cenných papierov.

Uznesením, vyhláseným na pojednávaní dňa 17. 07. 2014 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.859,46 eur.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, listinami, a to cenníkmi žalobcu v znení neskorších dodatkov, faktúrami, informáciou o depozitných poplatkoch na účte majiteľa, výpisom z účtu a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že účet bol už zrušený, čo nesprávne konštatuje žalobca vo svojom vyjadrení, že je naďalej vedený. Nespochybnil, že mu žalobca viedol účet. Pridržiaval sa svojich vyjadrení, ktoré sú uvedené v odpore proti platobnému rozkazu. Dlhopisy boli emitované v roku 2003 spoločnosťou QUILTEX, v ktorej bol 100 % akcionárom. Kúpil ich ako fyzická osoba z dôvodu, že začal podnikáť, keď bol fyzickou osobou. V minulosti mal veľa krátkych peňazí, ktoré sa banke nepáčili a neschválili mu žiadosti o poskytnutie úveru. On to nebral za účelom zisku. Bolo to daňovo aj ziskovo neutrálne. Výnos bol zároveň súčasťou nákladov pre akciovú spoločnosť. Účet bol vedený od roku 2003. Boli tam rôzne transformácie. Najskôr to bolo Stredisko cenných papierov. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že mohol využiť služby člena depozitára je pravdou, že dlhopisy boli emitované cez Sevisbrokers, ktorý mu ponúkol službu vedenie účtu. On sa týmto nezaoberal, pretože do roku 2007 táto služba bola poskytovaná bezodplatne. Následne ani nemal dôvod zaoberať sa zmenou prevádzkového poriadku a cenníka CDCP. V roku 2013 mu bola doručená elektronicky upomienka, že nemal zaplatený tento poplatok, a to od roku 2008. Elektronicky mu bola doručená faktúra za roky 2012 a 2013, ktorú zaplatil. Poukázal na skutočnosť, že faktúry za roky 2007, 2008, 2009 mu neboli doručené. Žalobca nepredložil žiadne doklady, na základe ktorých preukázal, že mu tieto faktúry doručil. On keď poskytne nejakú službu, tak je povinný vystaviť daňový doklad do 15 dní a nie s nejakým dlhším časovým odstupom. Podľa jeho názoru ide o vzťah podľa občianskeho zákonníka, ide o vedenie účtu občanovi. Je to na posúdenie, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah. O tejto povinnosti sa celé roky nedozvedel. Spamätali sa až v roku 2013, hoci boli povinní fakturovať už od roku 2007. Vzniesol námietku premlčania, tak ako je uvedené v odpore, zároveň spochybnil výšku sumy za roky 2008 a 2009.

Faktúrou č. 8000002733, vystavenou dňa 31. 12. 2008 žalobca vyúčtoval žalovanému cenu za vedenie účtu majiteľa CD-55 vo výške 25.000,- Sk (829,85 eur) so splatnosťou do 28. 02. 2009 za rok 2008. Faktúrou č. 9000002475, vystavenou dňa 31. 12. 2009 žalobca vyúčtoval žalovanému cenu za vedenie účtu majiteľa v sume 829,85 eur so splatnosťou do 15. 02. 2010 za rok 2009. Faktúrou č. 1000001187, vystavenou dňa 31. 12. 2010 žalobca vyúčtoval žalovanému cenu za vedenie účtu majiteľa v sume 200,- eur so splatnosťou do 28. 02. 2011.

Podľa výpisu z účtu je žalovaný majiteľom cenného papiera na účte č. 970020586178, ktorý eviduje Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.

Podľa dodatku č. 3 k cenníku Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. zo dňa 10. 01. 2008, cena za vedenie účtu majiteľa zriadeného podľa § 105 alebo § 164a zákona pri objeme cenných papierov na účte v menovitej hodnote od 10.000.001,- Sk je 25.000,- Sk. Podľa čl. II dodatok č. 3 k cenníku nadobúda platnosť jeho schválením dozornou radou CDCP dňa 08. 01. 2008 a účinnosť dňa 10. 01. 2008.

Podľa čl. VI cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. zo dňa 15. 12. 2008, cena za vedenie účtu majiteľa zriadeného podľa § 105 alebo § 164a zákona pri objeme cenných papierov na účte v menovitej hodnote od 331.939,01 eur je 829,85 eur.

Podľa čl. VI bod 1 cenníka centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s., účinného od 01. 01. 2010 zo dňa 04. 11. 2009, cena za vedenie účtu majiteľa zriadeného podľa § 105 alebo § 164a zákona je 0,055 % z objemu cenných papierov na účte majiteľa, minimálne však 10 eur a maximálne 200,- eur za kalendárny rok vrátane DPH.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ktorý bol na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaný. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy, súd vo veci rozhodol. Žalujúca strana súhlasila s tým, aby súd pojednával a rozhodol vo veci v ich neprítomnosti.

Podľa § 99 ods. 8 Zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papierov:

Činnosti uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 104 ods. 1, 2, 3 Zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papierov:

Členom môže byť

a) obchodník s cennými papiermi, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta,

b) zahraničný obchodník s cennými papiermi s povolením podľa § 54, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby na území Slovenskej republiky v rozsahu podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta,

c) zahraničný obchodník s cennými papiermi so sídlom v členskom štáte za rovnakých podmienok ako obchodník s cennými papiermi so sídlom v Slovenskej republike,

d) Národná banka Slovenska,

e) iný centrálny depozitár,

f) zahraničná právnická osoba s obdobným predmetom činnosti ako centrálny depozitár.

Člen vykonáva tieto činnosti:

a) eviduje majiteľov zaknihovaných cenných papierov a ich zmeny, ako aj ďalšie údaje, ktoré sa týčto majiteľov týkajú,

b) eviduje údaje podľa § 99 ods. 3 písm. d) na účtoch majiteľov,

c) podáva príkazy centrálnemu depozitárovi na vykonanie účtovného zápisu v prospech alebo na ťarchu klientskeho účtu člena alebo držiteľského účtu člena,

d) podáva príkazy centrálnemu depozitárovi a inému členovi na registráciu prevodu v súlade s § 22 a 23,

e) podáva centrálnemu depozitárovi ďalšie príkazy okrem príkazov uvedených v písmenách c) a d) na vykonanie zúčtovania a vyrovnania obchodov s finančnými nástrojmi,

f) vykonáva činnosti podľa § 99 ods. 4 písm. a).

Člen vykonáva činnosti podľa odseku 2 v rámci systému pre technické spracovanie údajov centrálného depozitára za podmienok ustanovených týmto zákonom a v súlade s prevádzkovým poriadkom.

Podľa § 105 ods. 1, 5 Zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papierov:

Účet majiteľa obsahuje

a) číselné označenie účtu majiteľa a dátum jeho zriadenia,

b) tieto údaje o majiteľovi účtu:

1. obchodné meno alebo názov, identifikačné číslo a sídlo, ak je právnickou osobou,

2. meno a priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt, ak je fyzickou osobou,

c) údaje o jednotlivých cenných papieroch, a to najmä

1. druh cenného papiera, jeho bližšie určenie z hľadiska jeho zastupiteľnosti, ISIN a ďalšie náležitosti cenného papiera,

2. počet kusov cenného papiera príslušnej emisie a ich podiel z takejto emisie,

3. obchodné mená alebo názvy, identifikačné čísla, spolumajiteľov cenného papiera, ak sú právnickými osobami, a veľkosť ich podielu alebo mená a priezviská a rodné čísla spolumajiteľov cenného papiera, ak sú fyzickými osobami, a veľkosť ich podielu,

4. údaj o registrácii pozastavenia práva nakladať a obmedzení výkonu tohto práva,

5. obchodné meno a sídlo obchodníka s cennými papiermi, ktorý cenný papier spravuje podľa § 41 alebo s ním hospodári podľa § 43,

6. údaj o tom, či je cenný papier predmetom záložného práva, a identifikačné údaje záložného veriteľa,

d) identifikačné údaje podľa písmena b) osôb oprávnených nakladať s cennými papiermi evidovanými na účte majiteľa a rozsah tohto oprávnenia,

e) identifikačné údaje podľa písmena b) osôb oprávnených požadovať údaje o týchto cenných papieroch a rozsah tohto oprávnenia,

f) dátum a čas vykonania príslušného účtového zápisu na tomto účte majiteľa.

Právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

Podľa § 261 ods. 6 písm. c/ Obchodného zákonníka:

Touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy:

c) z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov,

Podľa § 100 ods. 1 , 2 Občianskeho zákonníka:

Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka:

Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd vyhovel žalobe v časti o zaplatenie žalovanej sumy 199,76 eur, keď vykonaným dokazovaním mal preukázanú jej dôvodnosť. V zostávajúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalovaný je majiteľom cenných papierov a žalobca viedol žalovanému účet majiteľa cenných papierov za roky 2008, 2009 a 2010. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania žalovaným bolo potrebné posúdiť, či táto bola podaná dôvodne. V súvislosti s namietaným premlčaním bolo súčasne potrebné ustáliť, či medzi účastníkmi konania vznikol občianskoprávny alebo obchodnoprávny záväzkový vzťah z hľadiska určenia dĺžky premlčacej doby. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že vzťah medzi účastníkmi konania je obchodnoprávny. Obchodný zákonník v ust. § 261 ods. 6 písm. c/ upravuje, že režimom obchodného zákonníka sa spravujú bez ohľadu na povahu subjektov záväzkové vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov. V prejednávanej veci však uvedený vzťah medzi účastníkmi konania nevznikol, to znamená, že medzi účastníkmi konania nebola uzatvorená žiadna odplatná zmluva týkajúca sa cenných papierov (tak ako sú upravené v ust. § 30 až 44 Zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). Z uvedeného vyplýva, že obchodný zákonník v žiadnom svojom ustanovení neupravuje, že záväzkový vzťah vzniknutý medzi účastníkmi konania sa kvalifikuje ako obchodnoprávny. Nemožno opomenúť, že relevantnou právnou úpravou týkajúcou sa predmetného záväzkového vzťahu, je zákon č. 566/2001 o cenných papieroch. Ani citovaný zákon však v žiadnom svojom ustanovení neupravuje, že záväzkový vzťah a práva a povinnosti účastníkov konania z neho vyplývajúce, sa spravujú obchodným zákonníkom. Obchodnoprávny charakter záväzkového vzťahu nemožno určiť jeho porovnaním so vzťahom medzi CDCP a členmi (ust. § 105 ods. 6 citovaného zákona o cenných papieroch). Porovnávanie uvedeného záväzkového vzťahu s predmetným záväzkovým vzťahom medzi účastníkmi konania nie je náležité. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti skutočnosť,

aké úlohy a funkcie plní člen CDCP v zmysle ust. § 104 citovaného zákona, ktorý v podstate poskytuje povahovo rovnaké služby ako samotný CDCP. Je logické, že vzhľadom na príbuznú, obdobnú až rovnakú činnosť CDCP a jeho člena sa vzťahy medzi nimi navzájom budú spravovať zákonom o cenných papieroch a obchodným zákonníkom. Uvedené však neplatí vo vzťahu medzi CDCP a majiteľom účtu, v ktorom je majiteľ účtu prijímateľom služby za vedenie účtu, žiadnu službu však žalobcovi neposkytuje. V zmysle vyššie uvedeného, keďže žiadny právny predpis (zákon o cenných papieroch, Obchodný zákonník alebo iný právny predpis) výslovne neupravuje, že záväzkové vzťahy medzi účastníkmi konania sú obchodnoprávnej povahy, je potrebné ich záväzkový vzťah kvalifikovať ako občianskoprávny podľa príslušných ustanovení občianskeho zákonníka. Všeobecná premlčacia doba podľa občianskeho zákonníka (§ 101) je 3 - ročná a plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Pohľadávka za vedenie účtu za rok 2008 sa stala splatnou dňom 28. 02. 2009 a pohľadávka za vedenie účtu majiteľa za rok 2009 sa stala splatnou dňom 15. 02. 2010. Premlčacia doba nároku na zaplatenie pohľadávky za rok 2008 uplynula dňa 28. 02. 2012 a pohľadávky za rok 2009 dňa 15. 02. 2013. Žaloba o zaplatenie pohľadávky za rok 2008 bola doručená súdu dňa 25. 02. 2013, to znamená po uplynutí premlčacej doby a návrh na pripustenie zmeny žaloby týkajúci sa zaplatenia pohľadávky za rok 2009 (ktorému bolo vyhovené), bol doručený súdu dňa 08. 11. 2013, taktiež po uplynutí 3 - ročnej premlčacej doby. Z vyššie uvedených dôvodov bola námietka premlčania vznesená dôvodne, a to v časti zaplatenia sumy 829,85 eur predstavujúcej pohľadávku za vedenie účtu za rok 2008 a v časti zaplatenia sumy 829,85 eur predstavujúcej pohľadávku za vedenie účtu za rok 2009. V časti o zaplatenie žalovanej sumy 199,16 eur predstavujúcej neuhradenú časť poplatku za vedenie účtu za rok 2010 nárok premlčaný nie je. Na základe predloženej faktúry splatnosť pohľadávky nastala dňa 28. 02. 2011, preto 3 - ročná premlčacia doba v čase doručenia návrhu na pripustenie zmeny žaloby súdu preukázateľne neuplynula. Z cenníka CDCP vyplýva, že cena za vedenie účtu je určená na obdobie roka, preto žalobca správne vystavil faktúru za poskytnutie uvedenej služby v nasledujúcom kalendárnom roku po uplynutí dotknutého roka. V zmysle vyššie uvedených skutočností je dôvodný nárok žalobcu v časti o zaplatenie sumy 199,76 eur predstavujúcej poplatok za vedenie účtu za rok 2010. Z obrany žalovaného v podstate vyplynulo, že tento namietal výšku poplatkov za roky 2008 a 2009, spôsob jej určenia a jej primeranosť. V súvislosti s uvedenou obranou súd konštatuje, že nie je potrebné sa ňou bližšie zaoberať, keďže uplatnená pohľadávka za uvedené roky je premlčaná a z dôvodu vznesenia námietky premlčania bola žaloba zamietnutá. Z tvrdení žalovaného v podstate vyplynulo, že nerozporuje skutočnosť, že žalobcovi prislúcha určitá odplata za poskytnutú službu, t. j. za vedenie účtu majiteľa cenných papierov. Pokiaľ ide o zaplatenie poplatku za vedenie účtu za rok 2010, výška uvedenej pohľadávky bola preukázaná listinnými dôkazmi, a to cenníkom CDCP účinným od 01. 01. 2010. Cena je určená percentnou sadzbou v závislosti od objemu cenných papierov pri súčasnom vymedzení najnižšej a najvyššej prípustnej ceny za vedenie účtu. Pokiaľ žalovaný nesúhlasil s takto určenou cenou za vedenie účtu, mohol využiť tieto služby u iného subjektu (člena CDCP). Uvedenému korešponduje výpoveď samotného žalovaného, ktorý dostal od iného subjektu ponuku poskytovania služby vedenia účtu za odplatu. Žalovaný nerozporoval vznik jeho záväzku zaplatiť žalobcovi poplatok za vedenie účtu za rok 2010, na pojednávaní výslovne spochybnil výšku pohľadávky za roky 2008 a 2009. Medzi účastníkmi konania nevznikol záväzok titulom bezdôvodného obohatenia, keďže žalobca si evidovaním cenných papierov (ktorých majiteľom je žalovaný) a s tým spojených služieb (vedenie účtu majiteľa cenných papierov) plní svoju zákonnú povinnosť, preto medzi účastníkmi konania ide o právny vzťah vzniknutý na základe zákona. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi priznanú sumu 199,76 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 OSP. Žalovaný bol úspešný v konaní v prevyšujúcej časti, z tohto dôvodu mu vzniklo právo na pomernú náhradu trov konania voči žalobcovi, v konaní neúspešnému. Úspech žalobcu predstavoval 10,70 % (199,76 eur), úspech žalovaného činil 89,30 % (1.659,70 eur), z toho dôvodu čistý úspech žalovaného činil 78,60 %. Žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania v rozsahu 78,60 %. Žalovaný si uplatnil náhradu trov konania. Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 87,64 eur (78,60 % zo sumy zaplateného poplatku 111,50 eur). Iné trovy konania zo spisu nevyplývajú. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému trovy konania, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.